

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserțiuni se primesc după învoială

PARTEA OFICIALĂ

Vizitația canonică, vara 1938

Venerați Frați,

Mănat de acelaș gând, care a însuflețit cărarea scumpă sufletului meu, dealungul și dealatul întregii eparhii, prin toate parohiile și filiile, grijei și păstoririi noastre încredințate, urmez aceeaș cărare a cercetării lor, din nou, plinind porunca Domnului: „*Mergând, vestiți Evanghelia Impărăției*“. Caut și de-astădată, nu ale voastre, ci pe voi și sufletele încredințate grijei voastre, grijei noastre, căci noi cu toții una suntem, așezați în aceeaș păstorire, în aceeaș grijă, în aceeaș răspundere. Am dorit și doresc, să întăresc legăturile indestructibile între frați și legătură nebiruită între turma cuvântătoare și păstori. Această contopire sufletească chezeșuește rodnicia muncii noastre, închinată mării lui Dumnezeu, în mântuirea sufletelor.

Am fost fericit peste măsură, în prima cale, a primi în suflet larg deschis, îmbrățișarea caldă, în luminată înțelegere, a Fraților mei, împreună lucrători în via Domnului, și a sutelor de mii de credincioși, culegând, cu toții, rod sufletesc îmbelșugat și mângăeri fără de nume. Puteri sufletești, cari au biruit ceasuri grele. Conștiința unității noastre desăvârșite în dumnezeiasca lucrare, care suntem chemați s'o plinim, a rodit părintească îndrumare și fiiască împlinire.

Pentru plinirea operei în noua generație, care se ridică, urmez, cu drag, cărarea, care mă duce în mijlocul vostru, îndreptând pașii mei, din nou, spre granița Năsăudului, de unde, cu optsprezece ani în urmă, cu avântul luat din mijlocul falnicilor grăniceri, am plecat pentru îmbrățișarea întregii eparhii.

De astădată voiu vizita din parohiile și filiile, cari n'au fost vizitate a doua oră, următoarele :

Iunie 25 Suplai	Iulie 3 Nepos (sfințirea bisericii) Feldru
„ 26 Poeni (sfințirea bisericii) - Găureni	„ 4 Prizlop
„ 27 Zagra — Mititeiu	„ 5 Maieru — Rodna
„ 28 Runcul-Salvei	„ 6 Rebrîșoara — Gersa
„ 29 Poiana Ilvei (sfințirea bisericii)	„ 7 Parva
„ 30 Măgura (sfințirea bisericii)	„ 8 Salva — Coșbuc
Iulie 1 Ilva Mare Sat — Leșu	„ 9 Bichigiu — Lușca
„ 2 Ilva Mică	„ 10 Sângeorz Băi (sfințirea bisericii).

Îndreptând pașii mei pe calea păcii și a vestirii celor bune, cari sunt cuprinse toate în Cuvântul Domnului, încredințat nouă, o închin întreagă mării Domnului și slujbei Sale sfinte.

Pregătiți, Venerați și iubiți Frați, înainte de toate și mai pe sus de toate, sufletele, în slujba cărora cu atâta drag vin, din nou, în mijlocul Vostru, pentru ca ceasurile, pe cari le vom petrece împreună, să fie rodnice, spre mărirea lui Dumnezeu și înălțarea tuturor către Dumnezeu.

Așa vom aduce slujba cea mai frumoasă neamului nostru, pe care îl vom puternic, sănătos, plin de viață în Domnul, peste veacuri.

Domnul va da putere poporului său, Domnul va binecuvânta poporul său cu pace.

Cu sufletul larg deschis plec pe calea slujbei Domnului.

Rugați Fraților, dimpreună cu mine, pe Domnul, să o pot plini cu bine și cu rod.

„Impărate ceresc, Mângăitorule, Spirite al Adevărului..., Dătătorule de viață, vino și Te așează întru noi“.

„Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi“.

„Dragostea mea cu voi cu toți întru Isus Hristos. Amin“.

Cluj, la Sfintele Rusalii 1938.

Episcop IULIU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prea grațios răspuns Regal.

Cu ocazia Sărbătoarei naționale a Restaurației din acest an, am urât sănătate dela Domnul Majestății Sale Regelui Carol II, Intemeiatorul de Țară Nouă, care cu suflet luminat și braț înalt a deschis calea împărătească a restaurării integrale, rugând pe Atotputernicul Dumnezeu să-L întărească;

pentru desăvârșirea operei mărețe a renașterii tineretului în disciplina sufletească a vecinicilor principii, întemeiat pe dragostea sufletului neamului întreg.

Majestatea Sa Regele a binevoit a ne răspunde cu următoarea telegramă:

P. S. Sa Episcopul Hossu

Cluj

București Palatul Regal.

„Vă mulțumesc din toată inima pentru caldele și frumoasele urări“.

Carol II.

Nr. 4608-938.

Numiri.

Onoratul *Victor Buda* preot nou-hironit, este numit administrator local la parohia Sălicea, tractul Iara, devenită vacantă prin trecerea la pensie a Onoratului *Iosif Florian* paroh.

Din șed. cons. 31 Martie 1938.

Nr. 4506—1938

Onoratul *Ioan Moisă*, administrator parohial în Lăpuș, tractul Târgul-Lăpuș, este numit în aceeași calitate la parohia Braniște, tractul Reteagului.

Din șed. cons. 5 Mai 1938.

Nr. 229C—1938

Onoratul *Titu Moga* paroh în Sânicoaara, tractul Clujului, este numit în aceeași calitate la parohia Apahida, tractul Clujului, devenită vacantă prin trecerea la pensie a Mult Onoratului *Elișeu Moga*, paroh, protopop onorar.

Din șed. cons. 19 Mai 1938.

Nr. 4388—1938

Mult Onoratul *Cornel Oșiel* paroh în Buciumi și protopop al Tractului Buciumi, la cerere a fost numit în aceeași calitate la parohia Abrud și protopopiatul Munților Apuseni.

Din șed. cons. 19 Mai 1938.

Nr. 4164—1938

Onoratul *Ioan Cordoș*, administrator local în Cuzăplac, tractul Buciumi, la cerere, este numit în aceeași calitate la parohia Sânicoaară, tractul Clujului.

Din șed. cons. 19 Mai 1938.

Nr. 3618—1938.

Onoratul *Victor Horvath* administrator parohial în Certege, tractul Munților Apuseni, este numit în aceeași calitate la parohia Gheorgheni din tractul Clujului.

Din șed. cons. 19 Mai 1938.

Nr. 3794—1938.

Mult Onoratul *Dr. Simion Chișiu*, paroh în Abrud și protopop al tractului Munților Apuseni, la cerere a fost numit în aceeași calitate paroh la Reteag și protopop al tractului Reteag, devenite vacante prin trecerea la pensie a Reverendisimului *Pavel Salvan*, arhidiacon Onorar-Protopop.

Din șed. cons. 19 Mai 1938.

Nr. 4115—1938.

Se aduce la cunoștința Veneratului Cler, că Direcțiunea Generală C. F. R. prin ordinul circular Nr. 123700 R. A./154652—1937 a stabilit următoarele taxe pentru carnetele de călătorie cu 50% reducere pe C. F. R.:

Carnet cl. I. și II. lei . . . 100

„ „ III. „ . . . 75

La chitanțele de 100 lei și mai mult se aplică un timbru fiscal de 3 lei și un timbru de aviație de 2 lei.

Astfel fiind, în viitor, la înaintarea cererei, pentru obținerea de carnet se va anexa recipisa plății taxelor noi.

Cluj, la 16 Mai 1938.

4015

Concurs la parohii

La parohia Muntele Băișorii tractul Ierii, se publică concurs pe ziua de 1 Iulie c.

Din șed. cons. 19 Mai 1938.

4072

Doritorii de-a dobândi aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesc competent, — provăzute cu următoarele documente.

1. Absolutorul teologic.

2. Ateslat de serviciu dela oficiul protopopesc.

3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1936/37, la caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehezați.

4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Impozitul de echivalent.

La dese cereri, ce ni se înaintează în legătură cu impozitul de echivalent, față de încasarea căruia nu e o procedură unitară din partea organelor financiare, publicăm aci două formule, primul de recurs, al doilea de apel, pe cari le lăsăm să le utilizeze toate parohiile impuse cu acest impozit, pentru viitor. Menționăm, că apelurile respinse de Tribunale pentru anul financiar în curs, rămân definitive, așa, că aici nu se mai poate reveni.

Purtătorii oficiilor parohiale la punerea recursului, respective a apelului, după formularele de aici, vor utiliza numai acelea poziții și argumente, cari se potrivesc la cazurile din parohia respectivă.

Recursul se va face îndată după impunere, apelul îndată după respingerea recursului.

*Domnule Administrator Financiar
de Constatare!*

Subsemnata Parohie română unită
.....
introducem

recurs în casare

împotriva hotărîrii cu No.
a comisiei de apel de pe lângă Administrația de constatare a Județului
....., spre înaintare cu
dosarul întreg On. Tribunal,
cu rugămîntea să binevoiască a casa
hotărîrea de mai sus și evocînd
fondul a-o reforma și a anula impunerea
noastră cu impozit de echivalent.

Invocăm următoarele

motive:

Exces de putere, cu violarea dispozițiilor din Legea Cultelor și din Concordatul cu Sf. Scaun, privitoare la personalitatea juridică de drept public a parohiilor române unite. Neaplicarea și în consecință violarea Art. 16, § 3, alin. a) și b) și a deciziei Co-

misiei centrale a timbrului din 9/I. 1929, în legătură cu acest text de lege, apoi a normelor în vigoare privitoare la natura de drept a imobilelor distribuite prin Reforma Agrară parohiilor.

În dezvoltarea acestor motive:

Potrivit dispozițiilor legii cultelor și a concordatului cu Sf. Scaun, parohiile române unite sunt persoane juridice de drept public, ca atari se consideră de așezăminte de utilitate publică, cu servicii publice.

De unde urmează, că toate imobilele noastre sunt imobile publice, ale unui așezământ public.

Ori, potrivit dispozițiilor din Legea Timbrului, art. 16, § 3, alin a) și b), sunt scutite de plata impozitului asupra bunurilor de mână moartă:

a) imobilele publice sau ale așezămintelor de utilitate publică neproducătoare de venit, și chiar când sunt producătoare de venit, însă acele venituri sunt afectate serviciilor publice sau scopului acelor așezăminte;

b) Imobilele parohiale ale culturilor religioase, întreținute de Stat, care nu produc nici un venit. Se vor considera ca atari și clădirile și terenurile de cultură până la întinderea de 6 ha, date spre folosință personală slujitorilor cultului pentru complectarea salariului.

Dată fiind natura juridică, arătată mai în sus, a tuturor imobilelor noastre, impunerea lor cu impozit de echivalent s'a făcut cu exces de putere și cu violarea textului de lege invocat

fiindcă

1. nu produc nici un venit.

În aceasta categorie (a imobilelor neproducătoare de venit) intră nu numai Biserica (clădirea) și cimitirul, ci și sesiunea parohială și cantorală, fiindcă nici aceste imobile nu produc venit pentru proprietarul lor (parohia), venitul acestor imobile, fiind destinat integral parohului; respectiv cantorului. Numai proprietatea este a parohiei,

uzufructul este a preotului respectiv a cantorului din ori-ce timp (a se vedea deciziunea Comisiei centrale a Timbrului din 9/1 1929, în legătură cu;

2. venitul imobilelor destinate construirii, întreținerii sau altor trebuințe ale Bisericii, este afectat integral Bisericii și cultului, deci unui serviciu public;

3. Imobilele dobândite prin Reforma Agrară, fie cu destinațiune de sesiune parohială sau cantorală, fie pentru construire de Biserică sau alte trebuințe ale Bisericii și ale cultului, sunt scutite și pe motivul, că ele *nu sunt proprietatea parohiei, ci ale Statului, parohia fiind numai uzufructuară.*

4. imobilele cu destinațiune de sesiune parohială sau cantorală sunt scutite nu numai ca imobile publice neproducătoare de venit *pentru proprietarul lor*, (a se vedea punct 1. de mai în sus (ci și pe motivul, că venitul lor este afectat *integral* unui serviciu public, al parohului respectiv al cantorului, drept retribuțiune a salariilor lor, prevăzută prin Art. 29 și 32 din Legea pentru regimul general al cultelor.

Învocând și Jurisprudența stabilă dezvoltată în jurul textelor de lege de mai în sus (a se vedea deciziunea Curții de apel București, secția V, din 11 Decembrie 1935, în cauza comunității izraelite de rit spaniol din București, apoi deciziunea Curții de apel Timișoara S. II. No. F. II. 111/4-1935, semnăm

Cu distinsă stimă:

Preot-paroh L. S.) curator-primar

În baza Art. 22 din Legea timbrului, scutit de timbru

MODEL DE APEL

Partea privitoare la imobile, de cari parohia nu are, se va omite

*Domnule Administrator Financiar
de constatare*

Subsemnata parohie română unită
..... introducem

a p e l

împotriva procesului verbal de impunere a imobilelor noastre cu impozit de echivalent, proces verbal alăturat aici în copie,

cu rugămintea ca On. Comisiune de apel să binevoiască a anula impunerea, pentru următoarele

m o t i v e :

Parohiile române unite sunt persoane juridice de drept public recunoscute de Stat, atât prin Legea cultelor, cât și prin Concordatul încheiat cu Sfântul Scaun, ca atari se consideră de așezăminte de utilitate publică, cu servicii publice.

Astfel fiind, toate imobilele noastre sunt imobile publice, ale unui așezământ public, ca atari, în virtutea Art. 16. § 3, al. a) și b) din Legea timbrului, sunt scutite de impozitul de echivalent și anume:

1. Biserica (clădirea) și cimitirul, fiindcă nu produc nici-un venit.

În aceeași categorie intră și sesiunea parohială și cantorală, fiindcă nici aceste imobile *nu produc venit pentru proprietarul lor (parohia, persoană juridică), venitul lor fiind destinat integral parohului, respectiv cantorului, drept complectare a salariilor reglementate prin art. 29 și 32 din Legea pentru regimul general al cultelor.*

2. Imobilele destinate construirii, întreținerii sau altor trebuințe ale Bisericii, fiindcă venitul acestor imobile este afectat integral Bisericii și cultului, deci unui serviciu public.

3. Imobilele dobândite prin Reforma Agrară, fie cu destinațiune de sesiune parohială sau cantorală, fie pentru construire de biserică sau alte trebuințe ale Bisericii și ale cultului, sunt scutite și pe motivul că ele *nu sunt proprietatea parohiei, ci ale Statului, parohia fiind numai uzufructuară.*

4. Imobilele cu destinațiune de sesiune parohială sau cantorală, sunt a se scuti nu numai ca imobile publice neproducătoare de venit pentru pro-

prietarul lor, (a se vedea pt. 1. de mai sus) ci și pe motivul că venitul lor este efectat *integral* unui serviciu public, al parohului respective al cantorului.

Invocând jurisprudența stabilă dezvoltată în jurul textelor de lege de mai sus (a se vedea Deciziunea Curții de Apel București secția V. din 11 Decembrie 1935 în cauza comunității iz-

railite de rit spaniol din București, apoi deciziunea Curții de Apel Timișoara S. II. No. F. II. 111/4—1935), semnăm

Cu stimă:

Preot-paroh: L. S. curator primar:

Din șed. cons. 1 Iunie 1938.

Nr. 3775

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

PARTEA NEOFICIALA.

Din apostolatul I. P. S. Sale Iuliu

Cea dintâi cuminecare a copiilor dela școalele primare din Gherla și dela școala Maicelor din Cluj. I. P. S. Sa la Căminul sf. Tereza. I. P. S. Sa între credincioșii săi din: Căpușul-Mic, Răscrucii și Mintiul-Gherlei.

I. P. S. Sa la Gherla.

În Dumineca Slăbănogului, I. P. S. Sa Episcopul nostru Iuliu, la dorința arzândă a credincioșilor, a oficiat în sobor de preoți și cu mare fast liturghia arhierască, în orașul de coreședință Gherla. Gherlenii, cari nici astăzi nu se pot consola pe urma pierderii morale și materiale suferită din cauza mutării reședinței episcopale la Cluj, îmbrăcând haină de strălucită sărbătoare și bucurie, au ținut să primească pe înaltul și iubitul lor oaspe, cu toată căldura sufletului lor. Tălmaciul sincer al bucuriei din suflete, a fost tinărul și vrednicul vicar, Dr. Virgil Băliban, care în fața Catedralei, în alese și adânc simțite cuvinte, exprimă sentimentele omagiale și de filiață alipire ale credincioșilor, față de Părintele preaiubit.

În cadrele liturghiei, I. P. S. Sa, a oferit ceadintâi cuminecare, elevilor dela școalele primare, cari îmbrăcați, fetițele în haină de mireasă, iar băieții în costume naționale, așteptau pătrunși de sfântă și dulce înfiorare, să primea-

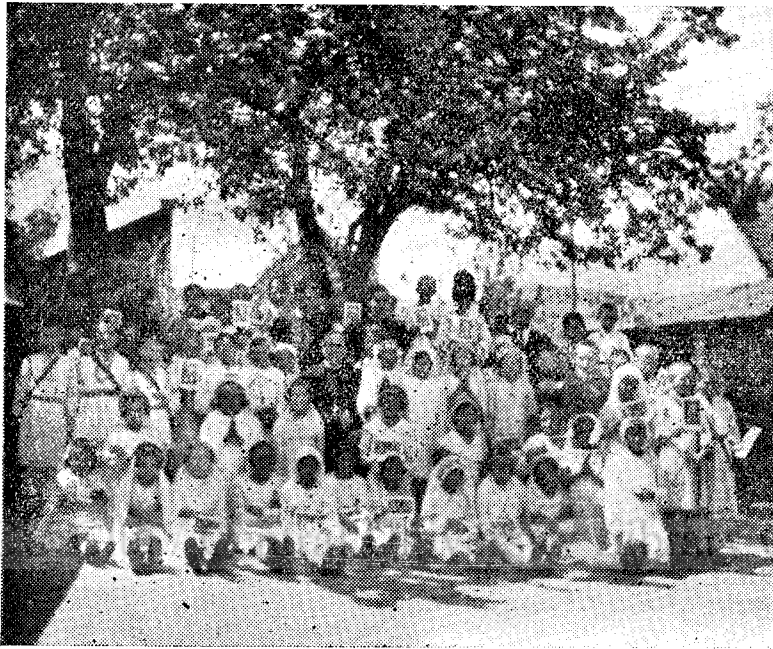
să în sufletele lor plăpânde pe Acela, care i-a chemat cu părintească dragoste, în brațele Sale dumnezeiești. Mărețul act al cuminecării, a fost și de data aceasta un emoționant prilej de bucurii sufletești pentru toți cei de față, în special pentru părinții, cari cu duioșie își conduceau odraslele, la cea dintâi îmbrățișare cu Hristos.

I. P. S. Sa a adresat și cu acest prilej un înălțător și duios cuvânt de învățătură și părintească îndrumare, către micii copilași, îndemnându-i să repete cât mai des această îmbrățișare cu Hristos, căci Ea le va asigura mântuirea sufletului, viața veșnică. A-ți gustat azi din păharul mântuirii, a spus I. P. S. Sa, în care se ascunde însuși Isus Hristos, pentru a hrăni cu hrană cerească și veșnică, pe toți aceia, cari vor gusta dintr'ânsul. Amintirea acestei prime gustări, să vă fie veșnic îndemn, pentru a vă apropia cât mai des de acest păhar, și încă cu frică, credință și dragoste. Din această apropiere deasă vă vor cunoaște pe voi, că sunteți fiii vrednici ai Aceluia, care și-a vărsat sângele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. Din acest păhar veți primi totdeauna și cu prisosință îndemnul de a vă împlini cu scumpătate

datoriile creștinești, de a fi creștini buni, așa, cum vă vrea dulcele Isus.

După liturghie, fericii copilași au trecut peste drum în casele „Reuniunii Meseriașilor“, unde îi aștepta un gustos dejun, cu cafea, unt, prăjituri și bomboane, răsărit din dragostea „Reuniunii Mariane“, prezidată cu mult su-

I. P. S. Sa a rămas vădit emoționat de dragostea, cu care au ținut să-l înconjure și cu acest prilej bunii credincioși din Gherla, înregimentați până la unu, în cadrele acestor serbări de bucurie. Cu multă admirație a rămas I. P. S. Sa și pentru corul mixt, care a concertat admirabil la liturghie și

I. P. S. Sa Episcopul Iuliu, între copilași din Gherla, după cea dintâi cuminecare.

flet de către venerabila doamnă, Vaida. I. P. S. Sa, prezidându-le masa, a dat micilor odrasle noi și părintești îndemnuri de viață, împărțind tuturor iconițe sfinte și binecuvântate.

După masă, la orele 3, s'a oficiat vecernie, iar la orele 5, „Școala Normală de fete“ din Gherla, a organizat în cinstea Inaltului oaspe o foarte frumoasă și reușită serbare străjerească.

care sub măeastra conducere a tinărului și talentatului profesor, părintele Teofil Coste, a făcut în ultimul an, progrese uimitoare.

Zilele de Luni și Marți, I. P. S. Sa le-a destinat școalelor confesionale din Gherla, pe care le-a cercetat cu dragoste, cu care le-a susținut și susține de peste 20 ani de rodnic episcopat.

Cuminecarea copiilor dela Școala Maicelor

Impresionantă a fost și cuminecarea cea dintâi a elevilor dela școala primară condusă de Maicile noastre bune. I. P. S. nostru Episcop a oficiat pentru ei liturghie arhierască în biserica „Bob“ în ziua sf. Constantin și Elena asistat fiind de păr. canonic Ion Agârbiceanu diaconizând păr. Dr. E. Lemenyi și Miron Pop.

Emoționant până la lacrimi a fost momentul intrării în biserică a micilor copilași îmbrăcați în cea mai aleasă a lor haină de sărbătoare, fiecare cu lumină aprinsă în mână, iar corul întonând cântarea: „Lăsați pruncii să vie la mine și nu-i opriți“. Micii elevi, erau asistați în toate mișcările lor, de către directoara și surorile profesoare,

cari într'u conducerea acestei școli și într'u formarea creștinească a micilor odrasle își sacrifică toate puterile, mai ales însă toată dragostea sufletului lor de *Maice bune*.

În cuvântul plin de dragoste părintească adresat micilor copilași I.P.S. Sa le arată cu duioșie importanța mărețului act al primei cuminecări, în care, Hristos din curată dragoste îi chiamă la dulce îmbrățișare. *Este ceasul cel mai frumos al vieții voastre* — a spus I. P. S. Sa — *pe care-l puteți repeta cât mai des, pentru a vă forma buni creștini, dela cea mai fragedă vârstă.*

Căminul sf. Tereza

Ziua următoare, Duminecă în 22 Mai, I.P.S. Sa a oficiat liturghie arhierescă în capela Școlii de Menaj Sf. Tereza unde a fost întâmpinat de către sora Tereza, directoara școlii, din fruntea tuturor surorilor și studentelor dela aceea școală, corul condus cu pricepere de d-șoara Balea intonând „Pe dispunătorul”. În numele studentelor a bineventat d-șoara *Chiriță*, care a predat și un splendid buchet de flori.

În cadrele liturghiei I.P.S. Sa a binecuvântat medaliile Reun. Mariane și a rostit o impresionantă cuvântare despre evanghelia zilei — a Samarinencei — și despre scutul puternic al Preacuratei Fecioare Maria.

După liturghie stolul de străjerițe de sub conducerea d-șoarei *Cristei* a organizat o frumoasă și sinceră manifestare de dragoste cu frumoase cântece străjerești — pentru I. P. S. Sa, Marele Patron al școlii.

A urmat apoi o vizită amănunțită a institutului, I. P. S. Sa admirând și cu acest prilej ordinea și curățenia, cari strălucesc în chip deosebit în acest Institut.

I. P. S. Sa la Căpușul-Mic.

Duminecă în 29 Maiu, credincioșii uniți din comuna *Căpușul-Mic* au avut nespusa bucurie de a saluta în mijlocul lor pe I. P. S. Sa *Episcopul*

nostru Iuliu. Ceata de călăreți eșiți întru întâmpinarea înaltului oaspe, apoi multele porți triumfale în fața cărora s'a postat toată suflarea comunci fără deosebire de confesiune, precum și alesele discursuri de bun sosite rostite de reprezentanții comunei, școlii, bisericii ortodoxe și reformate, au fost o netăgăduită dovadă a sentimentelor de fericire și bucurie, cari au stăpânit toate inimile.

Insoțit de păr. canonic *Dr. Gheorghe Vidican* și păr. *Dr. E. Lemeny și Miron Pop*, I. P. S. Sa a sosit în comună la orele 9 a. m. În ușa bisericii predând Crucea și Evanghelia, păr. *Virgil Horga*, preotul locului, tâlmăcește sentimentele de aleasă bucurie ale credincioșilor. În cadrele liturghiei arhieresti, celebrată cu mare solemnitate, I. P. S. Sa a rostit o puternică cuvântare despre credința orbului din Evanghelia, și efectele ei minunate.

După liturghie au urmat la casa parohială *recepțiile*, la cari și-au prezentat omagiile: primăria, curatoratul, bis. ortodoxă, reformată și școala. După recepții I. P. S. Sa a cercetat pe mai mulți credincioși la casele lor, procurându-le multă mângăere și bucurie. La masa oferită apoi de familia ospitalieră a păr. *Horga*, care a decurs într'o atmosferă familiară, I. P. S. Sa *Iuliu* a toastat pentru Părintele Creștinătății și Maiestatea Sa Regele, exprimându-și totodată mulțumita pentru dragostea cu care au ținut să-l primească și înconjure toată suflarea, fără deosebire de confesiune și naționalitate.

Această sfântă și dulce îmbrățișare dintre Tată și Fii, va rămânea neștearsă în sufletele tuturor aceloră, cari au gustat dintr'ansa.

I. P. S. Sa la Răscruci.

Joi în 2 Iunie la „Inălțarea Domnului” *Inalt Preasfințitul nostru Eptscop Iuliu*, în continuarea drumului apostolic, a cercetat pe credincioșii săi din parohia Răscruci—Cluj, unde a sosit la

orele 9 a. m. însoțit fiind de păr. canonic *Dr. Emil Iuga*, păr. prbf. *Dr. Emilian Lemeny* și clerici *Bolog, Bodea* și *Olteanu*.

Credincioșii de aci, au făcut *I. P. S. Sale* o primire cu adevărat împărătească, cu călăreți, porți de triumf, car alegoric cu 6 boi, toată suflarea cu copii de școală în strălucită haină de sărbătoare, ovaționând puternic pe mult doritul lor Părinte, apoi discursurile însuflețite de bun sosir rostite de către d. învățător *Viorel Peștean*, notar *Moldovan*, preot reformat *L. Fülöp*, d-na preoteasă *Ciacoi* cu flori în numele „Reuniunii Mariane“, iar la biserică harnicul preot local *Ioan Ciacoi* — ridicat cu acest prilej la demnitatea de paroh — în alese și adânc simțite cuvinte, tâlmăcește bucuria din sufletele credincioșilor.

Drumul până la biserică a fost cu adevărat un drum de triumf *I.P.S. Sa* fiind condus într'un car frumos împodobit, iar corul tineretului cântând pe tot parcursul drumului „Doxologia Mare“ și alte cântări Mariane.

În cadrele liturghiei arhieresti oficiată cu mare solemnitate *I.P.S. Sa* a rostit mulțimilor venite din jur, o foarte impresionantă cuvântare despre luminaul praznic al „Înălțării Domnului“, spunând între altele: „*am venit în mijlocul vostru, mânat de aceeaș dragoste a Domnului, se vă grădesc acelaș cuvânt, nu altul, de-a rămânea statornici în credința adevărată, pentru că aceasta făcând să puteți ajunge în împărăția lui Dumnezeu, unde Mântuitorul nostru, ca astăzi s'a înălțat, să ne gătească loc*“.

În continuare *I. P. S. Sa* combate cu toată puterea cuvântului arhieresc, credințele deșarte ale sectarilor, pe cari sf. Pavel îi numește: „sectari fără de minte, cari așa de curând s'au mutat dela Celce i-a chemat pe ei prin darul lui Hristos, la alta Evanghelie, deși nu este alta. Aceștia vor să vă tulbure — Galatenilor — și vor să strămute Evanghelia lui Hristos. Ci măcar și noi, sau inger din cer, de v'ar

propovădui altceva, decât am propovăduit noi, să fie anatemă“.

După liturghie s'a mers cu procesiune la morfumentul eroilor, unde *I. P. S. Sa* tâlcuește marele preț al jertfei spunând:

„Nimeni nu poate avea o dragoste mai mare pentru prietenul său, decât să-și dea viața pentru el“.

Alas cuvânt de mulțumită a spus Arhierelui, d. învățător *Viorel Peștean*. A urmat apoi părăstasul pentru Eroii comunei, iar la casa parohială recepțiile și masa oferită de familia ospitalieră, a păr. *Ion Ciacoi*, la care *I. P. S. Sa* a ridicat paharul pentru Părintele creștinătății și Majestatea Sa Regele.

După masă, *I. P. S. Sa*, spre nemărginita bucurie a credincioșilor, a vizitat peste 20 de familii la casele lor. Vizitele la credincioși au fost urmate de o foarte răușită serbare școlară, organizată în cinstea Marelui Arhieriu, cu piesa „Orfana“ foarte bine interpretată din partea micilor elevi. După serbare, *I. P. S. Sa*, foarte plăcut surprins de cele experiate și cu prilejul acestei vizite, între puternicile urale ale mulțimilor, s'a reîntors la reședință.

I. P. S. S. la Mintiul-Gherlei.

După înalta vizită din Joia Înălțării Domnului, la Răscruți, *I. P. S. nostru Episcop*, a cercetat în Dumineca următoare, a Sf. Părinți, frunțașă parohie, *Mintiul-Gherlei* — Someș.

Primit de toată suflarea cu aceleaș semne și manifestări de dragoste filială, tâlmăcite așa de frumos de către păr. protopop, *Atanasiu Pașca*, în ușa bisericii, *I. P. S. Sa*, oficiază cu mare fast liturghia arhierescă, asistat de păr. canonic *Dioniziu Vaida*, diaconizând păr. *Dr. E. Lemeny*. În cadrele liturghiei, *I. P. S. Sa*, a rostit și aci o înălțătoare cuvântare despre: „Viața veșnică“ și „Credința adevărată“ cu toate strălucirile lor. Cuvintele Arhierelui au fost reținute cu lacrimi de bucurie, de către mulțimile venite și din jur, pen-

tru a-și vedea și asculta Părintele iubit și dorit.

După liturghie au urmat la casă parohială recepțiile și masa oferită de familia ospitalieră, a păr. Pașca, I. P. S. Sa ridicând paharul pentru Capii supremi: ai Bisericii și Statului. După masă, I. P. S. Sa, a cercetat, spre cea mai mare mulțumire sufletească a credincioșilor, peste 40 familii, pe la casele lor, ducând pretutindeni dar și cerească binecuvântare.

Cu această vizită, I. P. S. Sa, a sfârșit pentru primăvara aceasta șirul

lung al vizitațiilor canonice, din apropierea reședinței, urmând, ca în sărbătorile Rusaliilor, să officieze liturghie și vecernie arhierescă, cu predică în catedrala „Schimbarea la Față“ din Cluj, să prezideze apoi examenele dela Academia Teologică, iar în 24 Iunie, cu ajutor de sus, — așa, cum este anunțat în fruntea gazetei noastre, — să înceapă în vicariatul Rodnei o vizitație în stil mai mare, petrecând cu dragoste între credincioși, neîntrerupt 16 zile. Dumnezeu să-i ajute! (si. p.)

„Chipul literar” al preotului în opera păr. Ion Agârbiceanu

dr prot. **Gavril Bichigean**

„Bine-ar fi așa, nu-i vorbă, popa ca un părinte sufletesc la sute de oameni, să nu fie tot cu gândul la ziua de mâine, la zilele lui până la moarte, să se îngrijească de asta cei pentru cari ar fi să lupte.

„Da, vezi că nu se îngrijește nimeni. Că nația, dacă-ți aduce o liturghie de prescuri la biserică Dumineca, gândește c'a făcut mult, foarte mult. Și când vin o femeie s'o slobozi din casă și-ți dă cinci crețari, ei i-se pare că și-a dat cinci zloți. La înmormântări, la cununii să te tocmești cu el până și-e acru sufletul. El tot: „Zău, părinte, să mă lași că n'avem“. Ii spui: „Bade mie-mi dă Vlădica drept să ieau atâta“. El: „Bine că dă, dar dacă nu-i, de unde să iei?“... Eclejia o lucrezi cum poți, mai cu plată, mai cu zile de-ale lor, dar tot mai mult cu plată.

„Prescurile se gată Marțea. — Dacă te pun păcatele să ai mai mult de trei guri: preoteasa, tu și slujnica, apoi Luni seara nici coji nu mai sunt să dai la un pui. Banii pe boteze, feștării, ajung pe sare, pe oțet și pe lumină. Dar dacă te-a bătut Dumnezeu să tragi și cu țigara, îi zvânți pe toți, care cumu-i apuci... (ibid pg. 66).

„E supt și el de multe lipitori, ce să-l mai sugi și tu! Și îți împetrești inima de nu mai simți, când certând pe vre-unul pentru vre-o greșală, îți strigă în ulița mare: „Par'că el e mai bun, par'că nu noi îl ținem. Voiu vedea eu când și-a mai împlânta dinții în prescură dela mine... (pg. 66).

„Piatra cea dintâiu în zidăria vieții omenești e: să ai o bucată de pâine.

„Până când aceasta nu-i asigurată, poți veni să propovăduiești oamenilor ideile cele mai luminoase și mai mândre, ei nu vor înțelege și nu vor urma decât pe acelea, care — poate numai ca într'un vis depărtat — asigură acest traiu de pe o zi pe alta.

„Cât se deosebea adevărul acesta rece și greoiu de idealurile calde luminoase, cari îi încălziră tinereța lui! În răstimpuri de gândiri adânci vedea că în curând trebuie să se schimbe direcția educației de până acum din școli. Trebuie o pregătire mare, temeinică pentru lupta cea mai grea, pentru lupta vieții... (pg. 68).

„George Pârvu se înduioșa de multe ori până la lacrimi, când se pierdea așa cu gândul. Ca într'o lumină curată, vedea scris cu litere de sânge

câteva cuvinte, de unde vedea el că trebuie începută educația tuturor oamenilor azi, — nu numai a preoților, căci dintre oamenii luminați ei poartă mai mult povara învățării lor, — cuvintele Mântuitorului: „Milă-mie de popor!“ Milă care ajută, care muncеște, nu milă care aduce lacrimi în ochi, iar după aceea uită“... (pg. 69).

În toiul luptei, cu toată sărăcia vieții, preotul vremurilor trecute „e luminița, ce se mistuie neștiută, adesea neprețuită, care a rărit cât de cât ceva din întunerecul care apăsă preste satele noastre“. (În luptă), e apostolul cu grija pentru biserică, pentru mântuirea sufletelor. El nu șovăiește, deși grijele zilnice i se înmulțesc, căci „la un popă la tot gândul și hotărârea bună stau împrejur nouăzeci și nouă de nevoi“ (pg. 86).

Preotul Părvu ascultă la învățatura dascalului: „Lunea te apuci să aduni date pentru predica din Dumineca viitoare. Cetești cărți, tot cetești și tot însemni. Marțea și Miercurea le ordinez și scrii predica. Joia o înveți încet, iar Vinerea o zici cu glas tare. Pe urmă Sâmbăta îngrijești din cât poți să nu vorbești mult ca să-ți rămână glasul curat! Pe urmă Dumineca, după ce-ai isprăvit cu sf. slujbă și cu predica, te pui și fluieri odată'n biserică să te lege oamenii. Atunci cel puțin te-ar ținea ei să nu mori de foame“. (În luptă, din vol. „Două iubiri“).

Fără mijloace de existență materială, căci luptând cu obiceiurile vechi, de „și se umple de praf molitvelnicul, iar prin buzunar suflă vântul“ (Amurg), acest preot privește cu încredere viitorul. Își caută credincioșii ca și păstorul turma sa... „Dar Liturghie e Duminecă și în sărbători, și când are preotul slujbe dela poporeni. Multe zile sunt însă goale, pustii, fără să știi ce să faci, mai ales dacă ești cu atâtea ierni în spate ca părintele Viron... Nu poți dormi? Te scoli, te speli în grabă, zici trei rugăciuni cari le știi și psalmul cincizeci. N'ai ce face în curte? Ieși pe uliță și pornești

cu cârja bătrânețelor în mână, ci nu mai mergi așa ca bătrânii, ci cum se merge în aerul tinăr de dimineață. Întâlnești un harnic și-i dai un sfat bun pe ziua de azi, dai de o femeie și-o întrebi de li-s sănătoși copiii, zărești un prichinduț de băiat cum mână vaca grăbit să nu scape ciurdarul, și-l lauzi în gura mare, că se va face om „fala satului“, iei în nume de rău pe un moșneag ce și-a și aprins luleaua, — și mergi așa înainte pe ulițele satului, cu sprâncenele încruntate, gândindu-te poate departe, dar văzând, fără să vrei, tot ce-ți iese înainte. Și părintele Viron numai așa putea să trăiască“... (Moș Viron) din vol. Două iubiri pg. 133.

Li mângăie în năcazuri, dureri și le alină boalele trupești și sufletești... „Glasul lui se ridică ca și un glas de proroc pentru viitor... „Ținta noastră nu poate fi deocamdată decât să apunem, să ne stingem. Dar să ne stingem după ce-am luminat cât de cât în viață, să ne stingem așa ca o stea, ca și după ce-om dispărea să rămână în urma noastră lumină. Și, numai după ce vor veni multe stele de acestea să se stângă în satele noastre, se va împărștia întunerecul mare ce apasă, se va schimba și traiul nostru... Dragii mei, cea ce ne poate ținea dezghețați e numai gândul acela mare că noi învingem chiar prin căderea noastră“... (În luptă, din vol. „Două iubiri“ pg. 90).

Hrănit cu amintiri și fapte eroice de ale străbunilor, se mârșnește văzând prefacerile dureroase ale noiei generații... „Grijiți măi nepoți, să nu vă treziți, că urmașii voștri, peste trei rânduri de oameni, nu vor mai semăna cu nația noastră, ci să gândești, că-s niște Nemți suptiri, să-i ducă vântul“.

„Ce tot: Doamne, „cum îmi va trăi copilul? Oare, ca popă putea-va trăi? Ca avocat, nu va fi mai bine? — Acestea-s gânduri de om slab. Îndreaptă copilul în viață, după ce l'ai făcut om. Om să fie întâiu. Lasă-l, să se izbească de greutatea vieții, el, cum m'am izbit și eu, cum v'ați izbit și voi. Care n'are curajul, să se izbească, se

prăpădește, orice ar fi fost în lumea aceasta. Dar voi faceți-l, să aibă curaj, măi, să fie tare, măi, nepoților, și atunci v'ați făcut datoria..."

„Vezi, că voi v'ați domnit a' dracului, de v'ar plăcea, să vă stea trenul înaintea porții. Și nevestele, par'că n'au altă de lucru, numai să se ție cu gura pe voi: „Grlji, dragă, să nu te răcești! Bagă seama, să nu capeți un catar!“ Așa, par'că strănătatul nu l-a lăsat Dumnezeu. Numai cât să-mi credeți mie, prea multă grijă ticăloșește pe om! Dacă mergi tot așa la trei rânduri de oameni, din urmașii voștri, cine știe ce Nemți suptiri s'or alege..." (Moș Viron pg. 137—137 și 140).

Atâtea întrebări și răspunsuri sufletești „cu ambiții și vanități omenești“, cu batjocuriri din partea colaboratorilor intelectuali din sat (Pentru un discurs), răscolesc sufletul preotului... „Căci, măi, Tudoruț, omul numai până-atuncea-i om, până are simț. Dacă acela s'a dus, ce rămâne din el?“ Și părintele Bucur răsufila în aier. „A doua, am să-mi însemn, că ce plătește prietiniia lor, care ție-o arată câte odată. Vezi, mă, ei câte odată ție-s prietini. Da, vezi, c'atunci au lipsă de noi! Trebuie o alegere, trebuie o paradă națională, trebuie o colectă? A' cui nume îl strigă ei atunci, pe a cui barbă se razimă? Pe bărbile noastre, măi, Tudoruț! Ș'atunci îți spun, că ești martir, că ești apostol, și, după ce s'a gătat afacerea, nu te mai văd..." (Întâitul pas din vol. „Două iubiri“, pag. 126).

Patimile Domnului însă revarsă o lumină nouă preste dânsul și-i deschide calea adevărului (Din viața preoțească, pag. 3). El, preotul, este steaua, care, după ce dispăre, lasă lumină în urma ei.

(va urma)

Aviz.

Se aduce la cunoștința venerațiilor Frați, că prin cumpărarea tipografiei „Todoran“ din Gherla, Eparhia noastră a ajuns stăpână pe o tipografie, provăzută cu un bogat depozit de litere din toate caracterele și cu cele mai moderne mașinării, fiind astfel noua

„TIPOGRAFIE DIECEZANĂ“

în plăcută situație, de a putea executa urgent și cu promptitudine orice lucrare de artă grafică: imprimare de cărți, reviste, tipărituri, afișe, anunțuri de logodnă și cununie, bilete de vizită, necroloage etc.

Tipografia mai dispune și de o „Compactorie“ provăzută și ea cu toate mașinăriile necesare, executând dela cele mai simple, până la cele mai luxoase lucrări de compactorie, pe lângă cele mai convenabile prețuri.

Venerații Frați, sunt rugați stăruitor, a sprijini aceste instituții diecezene prin prețioasele lor comande, cari sunt a se adresa la „Librăria Diecezană“ din Str. Dima I — carea încă este sub reorganizare pe baze moderne — ori în localul Tipografiei, Reg. Maria 10, precum și prin recomandarea lor, în cercul credincioșilor și cunoscuților.

O cerem aceasta cu atât mai vârtos, că considerăm de o datorie a conștiinței, sprijinirea instituțiilor proprii.

Direcțiunea.